

Ny museumsinspektør: Kasper Wurr Stjernqvist

ved Palle Birk Hansen

Cand. mag. Kasper Wurr Stjernqvist er pr. 1. september 2011 ansat i fast stilling som museumsinspektør med særligt ansvar for den arkæologiske virksomhed ved Næstved Museum.

Kasper er cand. mag. i middelalderarkæologi fra Aarhus Universitet og historie fra Københavns Universitet. Specialet handlede om Absalons Borg på Slotsholmen i København.

Kasper har stor erfaring med at grave samtlige perioder i oldtid og nyere tid helt op til 2. verdenskrig. Han er bredt orienteret også i sine interesser.

Kasper har arbejdet i flere år ved Næstved Museum som udgravningsleder.

Det var derfor naturligt at lade ham glide ind som vikar, da museumsinspektør Birgitte Borby langtidssygemeldte sig i januar og siden måtte forlade sin

stilling. Kasper har til vor fulde tilfredshed udfyldt dette vikararbejde gennem næsten 8 måneder.

Nu har vi holdt ham op mod andre ansøgere, og han står distancen! Dertil kommer, at han allerede har et godt netværk til museets personale, til sine faglige kolleger, til kommunens sagsbehandlere og til sagsbehandlerne i KU-AS. Han har siden januar repræsenteret Næstved Museum i forhandlingerne med arkæologerne i Midt- og Vestsjælland som led i det igangværende udredningsarbejde.

Kasper er familiefar med hustru og to børn, bosat på Frederiksberg.

Vi hilser Kasper velkommen i hans fastansættelse og håber, han og vi får glæde af stillingen.

Byvandring - nu med smartphones!

I tæt samarbejde med Herlufsholms Orienteringsklub, Næstved Kommune, Visit Næstved og NæstvedArkiverne har museet ved Christin Bjergbakke og Freja Anduin udviklet en digital byvandring "Find vej i Næstved By", som opererer med barcodes eller QR-koder.

Byvandringen forudsætter dels, at man henter en folder med QR-koderne i museets butik eller på Turistkontoret, dels at man har en smartphone, som kan aflæse koderne og åbne for den indlæste fortælling om de 21 udvalgte bygninger i Næstved City.

PBH

Næstved Museum har som vore nabomuseer oplevet en vækst i antallet af byggesager i 2011. Vi har derfor i den arkæologiske afdeling haft travlt med sagsbehandling, planlægning og udgravninger siden i vinters.

Den østlige Omfartsvej

Mange har nok lagt mærke til de store og ofte meget langstrakte jordbunker i landskabet øst for Næstved. Jordbun-

kerne stammer fra de store forundersøgelser, som museet har foretaget forud for anlæggelsen af den ny, østlige omfartsvej. En del af strækningen er forundersøgt allerede i 2007, men ca. halvdelen manglede. Undervejs er vejprojektet udvidet med en del tillægsarealer, som også har krævet forundersøgelser. På grundlag af forundersøgelserne er der udpeget en række interesseområder, som har krævet egentlig arkæologisk udgravning, og dette arbejde foregår endnu.

Af foreløbige resultater kan nævnes resterne af en middelaldergård ved Øverup, to jernaldergårde ved Stenlængegård og bopladsspor fra bronzealder i Kalbyriskov. Ved Rønnebæksholm kom en boplads fra sen bondestenalder, hvorpå man i bronzealderen har indrettet, hvad vi tolker som et kultsted. Ved Ny Præstøvej fremkom 3 pladser med gårdanlæg fra den yngste jernalder samt et område, der bar tydelige spor efter forskellige håndværksproduktioner. Her fandt museets detektor-

Næbfibula i bronze ca. 600

fører Peter Henriksen også en fin næbfibula i bronze. Samlet set giver alle disse nye pladser et fortrinligt indblik i områdets bebyggelsesstruktur i oldtid og middelalder.

Fjernvarmeledning mellem Ny Maglemølle og Næstved Sygehus

Siden foråret har museets arkæologer overvåget dette fjernvarmearbejde, som over en lang strækning tangerer det middelalderlige Næstved. Desværre er der ikke fremkommet hverken fundamenter eller andre anlæg, så en rimelig tolkning er, at traceet passerer hen over baggårde og haver til de ejendomme, som ligger ud til Kindhestegade. Mere bemærkelsesværdigt er det, at vi heller ikke har fundet fundamenter til de huse, som har ligget i Møllegades forlængelse ned mod vandmøllen Maglemølle. De må være fjernet grundigt ved tidligere lejligheder.

Amtmandsstien

I den anden ende af byen har museet foretaget en forundersøgelse på et areal ved Amtmandsstien. Da vi her befinder os på overdrevet oven for og på den bagerste del af ejendommene i Østergade, finder vi ingen fundamenter. Til gengæld har vi fundet bekræftelse på de historiske kilder, som omtaler pligt til at deponere affald på Sandbjerget med det formål at forhindre sandflugt. I udgravningen fremkom et væld af affald fra senmiddelalder, renæssance og senere, heriblandt byggeaffald og særdeles spændende affald fra bronzestøbning.

Porsmosen

Endelig har Næstved Museum været i gang i Porsmosen, hvor vi har fundet

spor fra Brommekulturen i den ældre stenalder. Banedanmark anlægger en vej nær baneterrænet ved Porsmosen, og derfor har Næstved Museum i samarbejde med Museerne i Vordingborg forundersøgt hele strækningen. Området er kulturhistorisk en del af Holmegårds Mose med særdeles gode bevaringsforhold for netop den ældste stenalder. Desværre lå det undersøgte område lidt for langt fra mosens kant til, at vi stødte på egentlige stenalderbopladser, men fundene viser, at vi er i baglandet til bopladserne ved søkanten.

Som det ses af ovenstående, har vi travlt i den arkæologiske afdeling på museet, og der er ikke rigtig noget, der tyder på, at det stilner af foreløbig. Afdelingen holder p.t. 5 mand i fuldt sving!

spar Nord
tættere på

nyt fra

Formidlingen

Næst-Værk

ved Susanne Bangert

Under titlen Næst-Værk er der nye spændende tiltag i gære for museet og ikke mindst museumsforeningen.

Næstved Museum og Næstved Sprog- og Integrationscenter/NSI er ved at opbygge et fælles projekt. Vi tilbyder selvfølgelig kursisterne på NSI vor viden om Næstveds kultur og historie. Men vi kan mere end det: Vi kan også være brobyggere til foreningslivet i Næstved.

Helt konkret kan vi, for det første, invitere kursister fra NSI til at komme til museumsforeningens arrangementer, Høstmarkedet fx. Men dernæst kan vi lave specielle arrangementer, hvor vi kan få lejlighed til at mødes med nye bysbørn omkring noget, som har vor fælles interesse (hvem sagde spæn-

dende mad i Helligåndshuset!?) På den måde kan museet dele ud af sin viden, samtidig med at vi bidrager til social inklusion ved, at foreningsmedlemmer og kursister får gode oplevelser sammen. I løbet af det næste halve år vil Museumsforeningens medlemmer derfor blive inviteret til nogle anderledes arrangementer – måske med nye medlemmer til følge??

Spørgsmål besvares meget gerne af Susanne Bangert (tlf. 22 50 65 01 eller sb@naestved-museum.dk), som også gerne vil høre fra jer, der synes, det kunne være sjovt at være med til at planlægge arrangementerne.

Kunsthåndværkermarked 2011

Lørdag 3. - torsdag 22. december 2011 i museets åbningstid

Årets Kunsthåndværkermarked holdes i Kirkesalen i Helligåndshuset.

Mellem 10 og 15 kunsthåndværkere forventes at deltage med salgsstande, som betjenes af museets kustoder.

Kom og gør dine juleindkøb blandt spændende ting i keramik, glas, uld og andre materialer.

PBH

nyt fra

Glasmagasinet

ved Susanne Outzen

Den 18. august 2010 fik Næstved Museum som bekendt fra de seneste numre af dette blad Holmegaard Glasværks Prøvesamling foræret af Rosendahl Design Group A/S. Næstved Kommune fandt et egnet magasinlokale til samlingen, og derefter gik vi i gang med at få rigget reoler og kontorpladser til samt ikke mindst tage imod det kæmpe flyttelæs, der ankom ad flere omgange mellem snestormene i december 2010.

Den 3. januar i år kunne vi så begynde registreringen af den store glassamling. Det er et kæmpe arbejde, der kommer til at tage flere år at gennemføre. Hver eneste genstand skal beskrives, fotograferes og nummereres. Kort tid efter registreringsarbejdet var påbegyndt meldte de første frivillige sig på banen til dette spændende arbejde. P.t. er der ca. 10 frivillige medarbejdere, der møder op hver eneste uge og hjælper museumsinspektør Susanne Outzen med at finde glas i kataloger og registrere og beskrive glassene i danske museers database Regin. Når dette nummer af Nyt fra NÆM udkommer, har de tilsammen lagt mere end 1200 timers arbejde på glasmagasinet! Dertil kommer de frivillige "glasnørdere" i vor referencegruppe, der følger med på sidelinjen, og som kommer os til undsætning fra hele landet med bestemmelse af særligt vanskelige genstande.

Jo, her går det sandelig godt, selvom man altid kunne ønske sig, at det ville gå hur-

tigere. Indtil nu er godt 3500 genstande lagt ind i databasen. Arbejdet kan følges på museets hjemmeside. Nogle gange rækker vore evner ikke så langt med glassene, men så er det dejligt med jævne mellemrum at modtage henvendelser fra de glasinteresserede i vor referencegruppe, der kan supplere eller rette vore oplysninger.

Sideløbende med registreringsarbejdet arbejdede vi i foråret på særudstillingen *Glasset om Holmegaard Glasværks glas*. Udstillingen blev indviet d. 14. maj og har været en kæmpe succes. I de fire måneder, der er gået mellem 14. maj og 11. september, har der været 2.624 besøgende i udstillingen. Til sammenligning var der i samme periode i 2010 1.443 besøgende, så der er tale om næsten en fordobling i år!

Foredragsrække november 2011

Glashistorie i 3 foredrag

Sommeren 2011 har Næstved Museum vist udstillingen Glasset i Boderne med eksempler fra Holmegaard Glasværks Prøvesamling. Interessen for Holmegaard Glasværk og i det hele taget dansk glashistorie har vist sig at være meget stor. Udstillingen har virkelig været en succes.

Næstved Museum og LOF Næstved tager med efterårets foredragsrække derfor temaet dansk glashistorie op og belyser det gennem tre meget forskellige vinkler.

Tirsdag 8. november

Anders Tybjerg Jørgensen

- Glasbelysning, fra Fyens Glasværk til Holmegaard of Copenhagen

I Holmegaard Glasværks Prøvesamling er der blandt meget andet et væld af lamper, gamle som nye produceret på glasværket i Odense. Materialet glas er vidunderligt til fremstilling af lamper, men forarbejdningen af belysningsglas kræver særlige teknikker, som var overordentlig effektivt indøvet på glasværket i Odense. Traditionen og håndværket fra Fyens Glasværk og designet fra Holmegaard blev en frugtbar kombination.

Anders Tybjerg Jørgensen har været ansat som fabrikschef på Holmegaard Glasværk. Han fortæller denne aften historien bag belysningsglasset fra Odense, om glas leveret til de kendte danske belysningsvirksomheder og om hjemmets belysning fra Holmegaard.

Tirsdag 15. november

Verner Hansen - Livet på Holmegaard

Der findes flere gamle og nyere film, der viser arbejdet og livet på Holmegaard Glasværk. Verner Hansen vil i dette foredrag vise og kommenterer en eller flere af de gamle stumfilm fra 1920'erne og 1930'erne fortælle om menneskene og glasværket i Holmegaards Mose. Desuden blev der for år tilbage optaget en film med Per Lütken, som Verner også tager med.

Verner Hansen har arbejdet på Holmegaard Glasværk i en menneskealder, bl.a. som værkets museumsleder, og var med helt frem til konkursen i 2008. Verner Hansen kender derfor glasværkets historie særdeles godt og vil denne aften guide os igennem livet på Holmegaard Glasværk.

Tirsdag 22. november

Niels Andersen - Ældre dansk glashistorie

Niels Andersen har skrevet flere bøger om glas og dansk glashistorie. Det er særligt det ældre, danske glas, Niels Andersen interesserer sig for, og blandt specialerne tælles bl.a. dekorerede glas.

Niels Andersen vil denne aften fortælle om glasværkernes historie og produktion med hovedvægt lagt på hvidtglasproduktionen, især drikkeglas, karafler og lomme-lærker. Niels Andersen vil også fortælle om sin passion for det gamle glas og med-bringer glas fra sin egen samling.

Selvstændigt foredrag i samarbejde med LOF Næstved:

Tirsdag 29. november

Dorothy Jones: Beringskjold og Rønnebæksholm

I dette foredrag går Dorothy Jones tæt på Magnus Beringskjold fra Rønnebæksholm. Han var, hvad kun få sikkert ved, hovedmanden bag og aktiv deltager i komplottet, der fældede statsmanden J. F. Struense hin skæbnesvangre nat i januar 1772. Fra Rønnebæksholm fortsatte Beringskjold med intriger og planer om at fjerne kongen og sætte egne folk i spidsen for landet. Dette fortsatte til en sommerdag i 1781, hvor en nøje planlagt og yderst dramatisk jagt på Beringskjold førte til hans arrestation på Axeltorv i Næstved.

I detaljer fortælles her om jagten – vi vil få kendskab til lokale involverede og bevæge os rundt i byens gader så livagtigt, at det nærmest føles som at være med. En virkelig spændende beretning i krydsfeltet mellem landshistorie og lokalhistorie!

Alle foredrag holdes i Storsalen i Boderne

Tirsdage kl. 19.30 til ca. 22

Der betales ved indgangen

Pris: 70 kr. pr. foredrag

Tilmelding til Næstved Museum 55 77 08 11 eller post@naestved-museum.dk

KERAMIK

INGER MEHLUM

Storsalen i Boderne
1. - 30. oktober 2011

Efteråret fejres med en spændende udstilling af ny keramik, skabt af Inger Mehlum i værkstedet i Fensmark. Inger Mehlum købte for mange år siden – sammen med sin mand Richard Saabye – Arne Bangs gamle værksted på Christian Winthersvej i Fensmark. I disse inspirerende rammer med udsigt over Holmegaards Mose skaber Inger sin keramik i stramme former og med stærke farver.

Inger har norske rødder. Hun er født i Tønsberg i 1954 og er uddannet på Kunsthåndværkerskolen i Kolding 1974-78. Hun debuterede med en stor udstilling på Næstved Museum i 1990 og har siden slået sit navn fast som en af Danmarks og Norges dygtige keramikere. Listen over Inger Mehlums separatudstillinger omfatter foreløbig:

- Næstved Museum 1990 og 1995
- Midtsønderjyllands Museum, Gram 1993
- Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Trondheim 1995
- Vestfold Kunstcenter - Haugar, Tønsberg 1997
- Galleri Tablå, Bergen 1999
- Biblioteksgalleriet, Vordingborg 2000

Citat fra Inger Mehlums hjemmeside: ”Jeg arbejder både med store håndbyggede unika og med mindre serier af funktionelle brugsting som kopper, skåle, fyrfadstager etc. Mit ler spænder fra det groveste stentøjsler til det fineste transparente porcelænsler alt efter, hvilket udtryk jeg ønsker at få frem i mit arbejde. I unikaarbejderne tager jeg oftest udgangspunkt i beholderen (krukken, skålen), men det er det æstetiske udtryk som bliver det væsentlige. Disse emner modellerer jeg frit op ved hjælp af pølseteknik. Mellemstore og mindre emner kvætses jeg ofte ud i en form. Dette gør at jeg kan modellere ens former, som jeg derefter kan variere med forskellige dekorationer. Med porcelænsleret både drejer og støber jeg. Jeg bruger drejeskiven, når jeg vil have et levende udtryk, og støber, når emnet skal være ensartet og stramt i formen. Jeg er fascineret af porcelænslerets transparens og udnytter det bl.a. i mine fyrfadsstager. Jeg har en stor gasovn, hvor jeg brænder både stentøj og porcelæn til 1300 grader, oftest i en let reducerende atmosfære. Nogle gange har jeg valgt at brændefyre mine krukker på Guldagergaard Keramik Center i Skælskør. Brændefyring tilfører leret en helt speciel glød og stoflighed. Flammerne smyger sig om emnerne i ovnen, og sammen med asken fra træet og den reducerende atmosfære i ovnen får de enkelte ting i ovnen et unikt udtryk. At åbne disse ovne er altid en begivenhed fuld af overraskelser. Jeg er meget optaget af form og stoflighed og søger i mit arbejde med leret at lave noget, der er enkelt og smukt.”

Udstillingen åbnes lørdag 1. oktober kl. 14 i Boderne. Alle er velkomne.

PBH

**Museumsforeningens medlemmer, gerne med gæster:
Fyraftensmøde i udstillingen ”Inger Mehlum - Keramik”
Torsdag 13. oktober kl. 16.30 - 17.30
Mød kunstneren og museumsdirektøren over et glas vin!**

Mærk Næstved - Kulturnat 2011

Fredag 7. oktober kl. 19 - 24

Næstved Museum - Helligåndshuset.

Deltagelse i museets programpunkter er gratis for alle.

Programmet for Kulturnatten på museet er som følger:

Kl. 19   Kulturnatten åbnes på Axeltorv

Kl. 19 - 23   Museets café sælger:
Kaffe, te, saftvand og kage
Øl og vand

Kl. 19.15 - 20   Skattejagt for børn med lommelygter
i museets udstillinger

Kl. 20 - 20.30   Modeshow i Kirkesalen
- kvinders undertøj i årene
1860 - 1960.
Dragthistoriker Dorothy
Jones fortæller om undertøjet,
som indgår i hendes egen samling.
Smækre modeller viser undertøjet
på catwalken.
Udvalgte eksempler fra museets
samling udstilles.

Kl. 21 - 23   Musique des Etoiles - Musikcafé i
Kirkesalen
Et særligt tilbud til ikke mindst de
unge medborgere!
Benjamin Barfod spiller på sin
hang drum,
Trioen barfod/fundal/barfod spiller
danske sange og salmer
i egne jazz- og bossanovaudgaver.
Koncerten er støttet af Næstved
Kommunes Aktivitetspulje.

Kl. 23 - 24   Kulturnatten afsluttes i byen,
nærmere oplysning senere.
Programmet for hele
Kulturnatten kan ses på
Næstved Kommunes
hjemmeside under rubrikken
Mærk Næstved.

Høstmarked

Museumshaven, Ringstedgade 4

Onsdag 19. oktober Kl. 10 - 15

Næstved Museums traditionelle Høstmarked i Museumshaven gennemføres også i år i efterårsferien, nærmere betegnet onsdag 19. oktober kl. 10 – 15.

Som sædvanligt kan man besøge en lang række boder, hvor stædeholderne viser deres færdigheder eller sælger spændende produkter af mange slags.

De sjællandske Musketerer krydrer som tidligere markedet med stærke farver og høje lyde, når de affyrer deres musketter først og sidst og undervejs på de hele klokkeslag.

Museets Markedsgruppe styrer Æblecaféen i Kirkesalen, hvor der sælges kaffe, te og saftvand og kager i lange baner for rimelige penge. Kom og slå jer ned i fred og ro og få en sludder med de andre i salen.

Tillykke til Charlotte og Asbjørn Ring!

Museumsformidler Charlotte Ring er nedkommet 22. juni med en nydelig og velskabt søn, som hedder Asbjørn.
Mor og barn har det godt. Far hedder Bjørn og har det også godt!
Vi glæder os til at se Charlotte tilbage på arbejde i det ny år.
PBH

Nyt fra butikken

Kom og besøg vor Butik
- vi har godt til både øjet og ganen

*fx naturprodukter fra Weibel.
Grissine, Tapanade og Cantucci*

Kalenderblad

1. oktober kl. 14 åbnes udstillingen "Inger Mehlum - Keramik" i Boderne
5. oktober sidste dag i udstillingen Det katolske Kapel fra Fensmark, Helligåndshuset
7. oktober kl. 19 - 23 Mærk Næstved – Kulturnat 2011, Helligåndshuset
Kl. 19.15 - 20 skattejagt for børn med lommelygter
Kl. 20 - 20.30 Dorothy Jones fortæller om kvinders undertøj 1860 - 1960
Kl. 21 - 23 koncert med Benjamin Barfod og trioen barfod/fundal/barfod
13. oktober Fyraftensmøde kl. 16.30 - 17.30 i udstillingen "Mehlum - Keramik" i Boderne
19. oktober kl. 10 - 15 Høstmarked i Museumshaven og Kirkesalen
30. oktober sidste dag i udstillingen "Mehlum - Keramik" i Boderne
8. november foredrag i Boderne kl. 19.30, Anders Tybjerg Jørgensen: Glasbelysning
15. november foredrag i Boderne kl. 19.30, Verner Hansen: Livet på Holmegaard
22. november foredrag i Boderne kl. 19.30, Niels Andersen: Ældre dansk glashistorie
29. november foredrag i Boderne kl. 19.30, Dorothy Jones: Beringskjold og Rønnebæksholm
3. december første dag i Kunsthåndværkermarkedet i Helligåndshuset
22. december sidste dag i Kunsthåndværkermarkedet i Helligåndshuset